

Den cirkulære dagsorden skaber nye muligheder

Vi drukner i plastik og affald, og indenfor de kommende årtier vil der ikke være nok af naturens ressourcer til at dække vores forbrug. Det har fået både erhvervs- og miljøfolk til at sætte cirkulær økonomi på dagsordenen som et begreb for en ny måde at sikre konkurrenceevne, bæredygtig vækst og velstand på. Danmark har mulighed for at bidrage aktivt og samtidig profitere af fremtidens behov.

Af Signe Halck, freelancejournalist

Allerede den 8. august havde verdens befolkning opbrugt klodens ressourcer for hele 2016. Det betyder, at vi resten af året lever over evne og overforbruger klodens naturlige ressourcer. Sådan lyder meldingen fra organisationen Global Footprint Network, der nøje følger udviklingen og forholdet mellem klodens ressourcer og trækket på dem.

”Det her er ikke en ny situation, men noget der har været længe undervejs. Det nye er, at udløbsdatoen hele tiden kommer tættere på, og at det uundgåeligt vil komme til at sætte dagsordenen for vores virkelighed. Det mærker vi tydeligt i resourcesektoren, vi får meldinger om det fra EU, og fra erhvervslivet efterlyses rammebetingelser og strategier, så adgangen til ressourcer kan sikres i fremtiden”. Sådan lyder meldingen fra Ole Morten Petersen, direktør i DAKOFA, der står for Dansk Kompetencecenter for Affald og Ressourcer.

Årsagen til, at vi ikke længere kan opretholde et bæredygtigt ressourceforbrug, skyldes, at vi fortsat bliver flere verdensborgere, der bruger og forbruger de samme ting, og at store lande som Kina og Indien er i økonomisk vækst. Det skaber grobund for nye middelklasser, der i stadig stigende grad efterspørger varer og produkter som fx møbler, biler, mobiltelefoner, computere og køleskabe. Traditionelt forbinder vi en stigende efterspørgsel med vækst og økonomisk fremgang og opfatter det dermed som noget positivt, men det er lige præcis den tankegang, man grundlæggende gør op med i cirkulær økonomi. Det er der gode grunde til.

”Udfordringen er, at efterspørgslen er så massiv, at Jordens ressourcer ikke kan følge med – vi er simpelthen ved at løbe tør. Den situation er global og vil ramme verden som helhed. Når det er sagt, så vil et land som Danmark i endnu højere grad blive tvunget til at tænke anderledes, fordi vi er afhængige af andre landes råstoffer og ressourcer, og i en verden, hvor ressourcerne er knappe, bliver markedet presset, og priserne bliver ustabile. Det er ikke en gunstig situation, men tværtimod en situation, der kan påvirke vores konkurrenceevne, vores velstand og på sigt vores velfærd. Derfor er den cirkulære økonomis mange facetter kommet på dagsordenen - og kommet for at blive”, forklarer Ole Morten Petersen.

Men hvordan gør vi det så i praksis, det med de cirkler? Ifølge DAKOFAs direktør handler det om to ting. For det første skal vi fortsætte den tradition, vi i Danmark har for affaldssortering og genanvendelse, vi skal blive ved med at dyrke den, og vi skal udvikle den.

”I det omfang vi bliver endnu bedre til at sortere affald og derved recirkulere materialerne i højere grad, kan vi reducere trækket på de jomfruelige råvarer. På det her område har vi historisk set ligget helt fremme i Danmark. Vi er stadig rigtig gode, men vi er gennem de seneste år blevet overhalet indenom af andre EU-lande. Ergo kan vi ikke hvile på laurbærrene,

men skal blive ved med at optimere området blandt andet ved at lære af de lande, der ligger foran os og ved i højere grad at samarbejde på tværs af sektorer”, fortæller Ole Morten Petersen.

For det andet skal vi sideløbende med disse indsatser udvikle nye forretningsmodeller og teknologier, og det er her, vi for alvor kan sikre vores konkurrenceevne i fremtiden, vurderer Ole Morten Petersen:

”Det handler om, at detailhandlen skal have gode muligheder for at lave forretningsmodeller og produkter, der i langt højere grad end i dag bygger på ADGANGEN frem for EJERSKABET til produkter og serviceydelser. Deleøkonomi, reparation, genbrug, re-design, leasing, leje og andre forretningsmæssige koncepter bygger jo på en bedre kvalitet og udnyttelse af produkterne og dermed samlet set et lavere ressourceforbrug.”

I den forbindelse er det også vigtigt for Danmark at komme på banen med nogle løsninger, der er interessante for udlandet og dermed rummer eksportmuligheder. Her vurderer Ole Morten Petersen, at vi lige nu befinder os i et værdifuldt momentum, blandt andet fordi EU er kommet med en ny ”Cirkulær Økonomi pakke”. Pakken vil inden for et par år træde i kraft i medlemslandene:

”EU's nye CØ-pakke betyder, at vi under alle omstændigheder kommer til at forholde os til den cirkulære dagsorden, men det betyder også, at vi lige nu har alle muligheder for at tænke i løsninger, der kan gøre det nemmere for medlemslandene at efterkomme EU's kommende krav inden for cirkulær økonomi. Herhjemme er vi fx ekstremt dygtige til at lave intelligente løsninger inden for logistik og affaldsindsamling, og man kunne nemt forestille sig, at der i forlængelse af EU's nye krav vil opstå en øget efterspørgsel på den slags løsninger. Håndteringen af organisk affald og plastaffald er andre områder, hvor vi er langt fremme med at teste nye løsninger, der kan vise sig attraktive i udlandet. Det handler simpelthen om at se potentialet og tænke fremad i forhold til at skabe bæredygtig vækst og nye arbejdspladser inden for det cirkulære område”, forklarer han.

DAKOFA holder som paraplyorganisation for den danske affalds-og ressourcesektor en årskonference den 29. september i Helsingør, hvor der rettes fokus mod en dansk strategi for cirkulær økonomi. Her inviteres alle relevante aktører til at diskutere mulighederne for en strategi for, hvordan vi i Danmark bedst muligt sikrer vores konkurrenceevne og velstand i en cirkulær kontekst.